

PRESUDA SUDA

17. listopada 1989.(*)

„Porez na dodanu vrijednost – Pojam oporezive osobe – Javni subjekti”

U spojenim predmetima 231/87 i 129/88,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koje su uputili Commissione tributaria di secondo grado (Porezni sud drugog stupnja) i Commissione tributaria di primo grado di Piacenza (Porezni sud prvog stupnja u Piacenzi, Italija), u postupcima koji se vode pred tim tijelima između

u predmetu C-231/87,

Ufficio distrettuale delle imposte dirette di Fiorenzuola d'Arda (Piacenza)

i

Comune di Carpaneto Piacentino (Piacenza),

te

u predmetu C-129/88

Comune di Rivergaro i 23 druga lokalna tijela

i

Ufficio provinciale imposta sul valore aggiunto di Piacenza (Piacenza),

o tumačenju članka 4. stavka 5. Šeste direktive Vijeća 77/388 od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica o porezima na promet – zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (SL L 145, str. 1.),

SUD,

u sastavu: O. Due, predsjednik, Sir Gordon Slynn i F. A. Schockweiler, predsjednici vijeća, G. F. Mancini, R. Joliet, T. F. O'Higgins, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias i F. Grévisse, suci,

nezavisni odvjetnik: J. Mischo,

tajnik: H. A. Rühl, glavni administrator,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Talijansku Republiku, u oba predmeta, L. Ferrari Bravo, voditelj Službe za diplomatske sporove, u svojstvu agenta, uz asistenciju F. Favare, *avvocato dello Stato*,
- za Komisiju Europskih zajednica, u oba predmeta, E. Traversa, član pravne službe,
- za comune di Carpaneto Piacentino, u predmetu 231/87, V. Pototschnig, F. Tesauro i M. Avantaggiati,
- za nizozemsku vladu, u predmetu 129/88, H. J. Heinemann, glavni tajnik Ministarstva vanjskih poslova,
- za comune di Piacenza, u predmetu 129/88, F. Capelli i F. Tesauro,
- za comune di Rivergaro i 23 drugih lokalnih tijela, u predmetu 129/88, F. Tesauro, M. Avantaggiati i F. Mancini,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu i nakon usmenog postupka održanog 1. veljače 1989.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 15. ožujka 1989.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjima od 8. svibnja 1987. i 28. travnja 1988., koja je Sud zaprimio 30. srpnja 1987. i 4. svibnja 1988., Commissione tributaria di secondo grado (Porezni sud drugog stupnja) i Commissione tributaria di primo grado di Piacenza (Porezni sud prvog stupnja u Piacenzi) uputili su Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u nekoliko prethodnih pitanja o tumačenju članka 4. stavka 5. Šeste direktive Vijeća 77/388 od 17. svibnja 1977. o uskladivanju zakonodavstava država članica o porezima na promet – zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razređivanje (SL L 145, str. 1.) (u dalnjem tekstu: Šesta direktiva).
- 2 Ta su pitanja postavljena u okviru dvaju sporova, jednog između Ufficio distrettuale delle imposte dirette di Fiorenzuola d'Arda (Piacenza) (Područni ured za izravno oporezivanje Fiorenzuola d'Arda) i comune di Carpaneto Piacentino, te drugog između comune di Rivergaro, uz potporu 23 druga lokalna tijela, i Ufficio provinciale imposta sul valore aggiunto di Piacenza (Pokrajinski ured u Piacenzi za porez na dodanu vrijednost) osobito što se tiče kvalifikacije, u svrhu obveze plaćanja poreza na dodanu vrijednost (u dalnjem tekstu: PDV), sljedećih transakcija koje obavljaju navedene općine: koncesija grobova, grobnih niša i kapelica, dodjela prava služnosti i prava vlasništva na zemljištu u okviru subvencionirane stambene gradnje, izdvajanje

iz javnog vlasništva i prodaja dionice ceste, vodoopskrba, koncesija za rad javne mosne vase, prodaja drva nastalog rezidbom stabala te prodaja opreme za grobne niše.

- 3 Kako bi riješili te sporove, nacionalni sudovi odlučili su Sudu uputiti prethodna pitanja.
- 4 U predmetu 231/87 nacionalni sud svojim pitanjima želi utvrditi:
 - „1. Je li načelo iz članka 4. stavka 5. prvog podstavka Šeste direktive, prema kojem takozvane „institucionalne“ aktivnosti ne podliježu PDV-u, izravno primjenjivo ako ne postoji posebna nacionalna odredba?
 2. Je li izrazom „aktivnosti ili transakcije koje provode kao tijela javne vlasti“ iz članka 4. stavka 5. prvog podstavka zakonodavac Zajednice želio definirati one aktivnosti koje tijela javne vlasti obavljaju izravno i isključivo te na temelju svoje suverene ovlasti, čak i ako im je delegirana?
 3. Pod pretpostavkom da institucionalne aktivnosti obavljaju isključivo tijela javne vlasti, upućuje li zakonodavac Zajednice izrazom „takvim aktivnostima“ iz članka 4. stavka 5. drugog podstavka na preostale aktivnosti koje se odnose na javne usluge koje su u Italiji uređene Kraljevskom uredbom br. 2578 od 15. listopada 1925.?
 4. Treba li članak 4. stavak 5. drugi podstavak tumačiti na način da državama članicama nameće obvezu da u svoje porezno zakonodavstvo uključe kriterij „znatnog narušavanja tržišnog natjecanja“ za oporezivanje transakcija iz navedenog podstavka?
 5. Treba li se članak 4. stavak 5. treći podstavak, kojim je propisano da se javna tijela smatraju poreznim obveznicima u pogledu aktivnosti navedenih u Prilogu D direktivi u mjeri u kojoj one nisu zanemarive, tumačiti na način da državama članicama nameće obvezu da u svoje porezno zakonodavstvo uključe kriterij „nezanemarivosti“?“
5. U predmetu 129/88 nacionalni sud uputio je Sudu sljedeća prethodna pitanja:
 - „1. Primjenjuju li se odredbe Zajednice iz članka 4. stavka 5. Šeste direktive EEZ-a o porezu na dodanu vrijednost trenutačno i izravno?
 2. Je li talijanski zakonodavac – prilikom provedbe članka 1. navedene direktive, radi prilagodbe vlastitog sustava poreza na dodanu vrijednost odredbama prava Zajednice – bio dužan:
 - a) utvrditi opće načelo iz članka 4. stavka 5. prvog podstavka Šeste direktive određivanjem posebnih kriterija za definiranje aktivnosti koje provode općine „u svojstvu javnih tijela“;
 - b) izuzeti iz oporezivanja javne aktivnosti koje se u skladu s nacionalnim zakonodavstvom mogu kvalificirati kao komercijalne, ali su po svojoj naravi aktivnosti javnih tijela;

- c) u skladu s člankom 4. stavkom 5. drugim podstavkom, ni u kojem slučaju ne oporezivati javne aktivnosti ako one ne dovode do znatnog narušavanja tržišnog natjecanja, te utvrditi potrebna količinska ograničenja;
 - d) u skladu s člankom 4. stavkom 5. trećim podstavkom Šeste direktive utvrditi prag za neoporezivanje javnih aktivnosti navedenih u Prilogu D Šestoj direktivi?"
- 6 Za potpuniji prikaz činjeničnog stanja i pravnog okvira predmeta u glavnom postupku, tijeka postupka i očitovanja podnesenih Sudu upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti dijelovi spisa u nastavku se navode samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje presude Suda.
- 7 Sva pitanja upućena Sudu odnose se na tumačenje članka 4. stavka 5. Šeste direktive, koji glasi:

„Države, regionalne i lokalne vlasti i ostali subjekti javnog prava ne smatraju se poreznim obveznicima u pogledu aktivnosti ili transakcija koje obavljaju kao javna tijela, čak i kada ubiru davanja, pristojbe, doprinose ili plaćanja u vezi s tim aktivnostima ili transakcijama.

Međutim, ako obavljaju takve aktivnosti ili transakcije, treba ih smatrati poreznim obveznicima u pogledu tih aktivnosti ili transakcija kada bi njihovo neoporezivanje dovelo do značajnog narušavanja tržišnog natjecanja.

U svakom slučaju, ta se tijela uvijek smatraju poreznim obveznicima u pogledu aktivnosti navedenih u Prilogu D., pod uvjetom da one nisu zanemarive.

Države članice mogu aktivnosti tih tijela, koje su izuzete na temelju članka 13. ili 28., smatrati aktivnostima javnih tijela.” [neslužbeni prijevod]

- 8 Pitanja koja su uputili nacionalni sudovi mogu se razvrstati u četiri točke koje se odnose na tumačenje članka 4. stavka 5. prvog, drugog i trećeg podstavka, te na izravni učinak te odredbe.

Tumačenje prvog podstavka članka 4. stavka 5. Šeste direktive

- 9 Prvim pitanjem nastoji se, prvo, utvrditi koja su bitna obilježja aktivnosti koje se izvršavaju „u svojstvu javnih tijela” iz članka 4. stavka 5. prvog podstavka Šeste direktive i, drugo, pojasniti obveze koje ta odredba nameće državama članicama.
- 10 Valja istaknuti da iz članka 2. Šeste direktive, kojim je utvrđeno područje primjene PDV-a, proizlazi da na državnom području država članica tom porezu podliježu samo aktivnosti gospodarske naravi. Člankom 4. stavkom 2. utvrđeno je da pojам gospodarskih djelatnosti uključuje sve aktivnosti proizvođača, trgovaca i osoba koje pružaju usluge.

- 11 U skladu s člankom 4. stavkom 1. „porezni obveznik” znači svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju od tih gospodarskih djelatnosti. Stoga su iznimno od tog

pravila člankom 4. stavkom 5. prvim podstavkom, čije je tumačenje predmet prvog pitanja, iz kategorije poreznih obveznika izuzete države, regionalne i lokalne vlasti i ostali subjekti javnog prava u pogledu određenih aktivnosti ili transakcija koje obavljaju, „čak i kada ubiru davanja, pristojbe, doprinose ili plaćanja u vezi s tim aktivnostima ili transakcijama”. [neslužbeni prijevod]

- 12 Kao što je Sud presudio u presudama od 11. srpnja 1985. (Komisija/Savezna Republika Njemačka, 107/84, Zb., str. 2663.) i od 26. ožujka 1987. (Komisija/Kraljevina Nizozemska, 235/85, Zb., str. 1485.), iz analize te odredbe, s obzirom na ciljeve direktive, proizlazi da moraju biti ispunjena dva uvjeta kako bi se primjenjivalo pravilo izuzeća, to jest da aktivnosti obavlja javno tijelo i da ih obavlja u svojstvu tijela javne vlasti.
- 13 Definicija potonjeg uvjeta ne može se temeljiti, kao što se smatralo, na predmetu ili cilju aktivnosti javnog tijela jer su ti elementi uzeti u obzir drugim odredbama direktive i u druge svrhe.
- 14 Predmet ili cilj određenih gospodarskih djelatnosti koje su obuhvaćene područjem primjene PDV-a odlučujući je čimbenik, prvo, u ograničavanju opsega izuzeća javnopravnih tijela (članak 4. stavak 5. treći podstavak Šeste direktive i njezin Prilog D) i, drugo, u utvrđivanju izuzeća iz glave X. direktive. Člankom 13. točkom A stavkom 1. te glave direktive predviđena su, među ostalim, izuzeća u korist nekih aktivnosti koje obavljaju javnopravna tijela ili druga tijela, čiji je društveni karakter priznala predmetna država članica, zbog njihova javnog interesa.
- 15 Analiza članka 4. stavka 5. prvog podstavka, u kontekstu direktive, pokazuje da se opseg izuzeća od oporezivanja javnih tijela utvrđuje na temelju načina obavljanja aktivnosti. U mjeri u kojoj ta odredba uvjetuje izuzeće od oporezivanja javnopravnih tijela time da ona djeluju „u svojstvu javnih tijela”, ona iz tog izuzeća isključuje aktivnosti koje ta tijela provode ne u svojstvu javnopravnih tijela, već u svojstvu subjekata privatnog prava. Stoga je pravni režim koji se primjenjuje u skladu s nacionalnim pravom jedini kriterij koji omogućuje da se ta dva kriterija aktivnosti sa sigurnošću razlikuju.
- 16 Iz navedenoga proizlazi da javnopravna tijela iz članka 4. stavka 5. prvog podstavka Šeste direktive obavljaju aktivnosti „u svojstvu javnih tijela” u smislu te odredbe kad to čine u skladu s posebnim pravnim režimom koji se na njih primjenjuje. S druge strane, kad djeluju pod istim pravnim uvjetima kao privatni gospodarski subjekti, ne može se smatrati da aktivnosti obavljaju „u svojstvu javnih tijela”. Na nacionalnom je sudu da predmetnu aktivnost kvalificira na temelju tog kriterija.
- 17 U pogledu prijenosa pravila iz članka 4. stavka 5. prvog podstavka u nacionalno pravo, važno je podsjetiti da budući da se radi o obvezi postizanja rezultata koja je nametnuta direktivom, na svakoj je državi članici da u skladu s člankom 189. trećim stavkom Ugovora odabere odgovarajući oblik i sredstva za postizanje tog rezultata.
- 18 Iz navedenoga proizlazi da iako su dužne osigurati da aktivnosti ili transakcije koje javnopravna tijela obavljaju u svojstvu javnih tijela ne podliježu PDV-u dokle god nisu obuhvaćene iznimkama iz drugog i trećeg podstavka, države članice mogu u tu svrhu odabrati zakonodavnu tehniku koju smatraju najprikladnijom. Stoga se

primjerice mogu ograničiti na to da u nacionalno zakonodavstvo preuzmu formulaciju iz Šeste direktive, ili izričaj istovjetnog značenja, ili mogu sastaviti popis aktivnosti u pogledu kojih se javnopravna tijela ne smatraju poreznim obveznicima.

- 19 Stoga na prvo pitanje valja odgovoriti da članak 4. stavak 5. prvi podstavak Šeste direktive treba tumačiti na način da aktivnosti koje se obavljuju „u svojstvu javnih tijela” u smislu te odredbe jesu one koje obavljaju javnopravna tijela u okviru posebnog pravnog režima koji se na njih primjenjuje, ali ne uključuju aktivnosti koje ta tijela obavljaju pod istim pravnim uvjetima kao privatni gospodarski subjekti. Na svakoj je državi članici da odabere odgovarajuću zakonodavnu tehniku kako bi se u nacionalno pravo prenijelo pravilo izuzeća koje je utvrđeno tom odredbom.

Tumačenje članka 4. stavka 5. drugog podstavka Šeste direktive

- 20 Drugim pitanjem želi se utvrditi, prvo, opseg izraza „aktivnosti ili transakcije takve vrste” iz članka 4. stavka 5. drugog podstavka Šeste direktive i, drugo, jesu li države članice dužne u svoje porezno zakonodavstvo doslovno prenijeti kriterij „znatnog narušavanja tržišnog natjecanja” koji je utvrđen istom uredbom ili odrediti količinska ograničenja za prijenos tog kriterija u nacionalno pravo.
- 21 Prvo valja istaknuti da iz sadržaja i cjelokupnog konteksta članka 4. stavka 5. Šeste direktive proizlazi da izraz „takve aktivnosti ili transakcije” iz drugog podstavka odgovara aktivnostima ili transakcijama iz prvog podstavka, odnosno aktivnostima ili transakcijama koje obavljaju javnopravna tijela kao javna tijela, osim aktivnosti koje se obavljuju prema privatnom pravu, kako je gore navedeno.
- 22 Nadalje valja napomenuti da drugi podstavak te odredbe sadržava odstupanje od pravila da javnopravna tijela nisu porezni obveznici u pogledu aktivnosti ili transakcija koje obavljaju kao javna tijela ako bi takvo izuzeće dovelo do znatnog narušavanja tržišnog natjecanja. Kako bi se osigurala neutralnost poreza, što je glavni cilj Šeste direktive, tom je odredbom predviđena okolnost u kojoj javnopravna tijela, u okviru posebnog pravnog režima koji se na njih primjenjuje, obavljaju aktivnosti koje, kao njihovi konkurenti, mogu obavljati i privatne osobe u okviru režima privatnog prava ili na temelju administrativnih koncesija.
- 23 U tom slučaju države članice su u skladu s člankom 189. trećim stavkom Ugovora dužne osigurati da javnopravna tijela podliježu oporezivanju ako bi njihovo neoporezivanje dovelo do znatnog narušavanja tržišnog natjecanja. Međutim, one nemaju obvezu doslovno prenijeti taj kriterij u svoje nacionalno pravo niti odrediti količinska ograničenja za izuzeće od oporezivanja.
- 24 Stoga na drugo pitanje valja odgovoriti da članak 4. stavak 5. drugi podstavak Šeste direktive treba tumačiti u smislu da su države članice dužne osigurati oporezivanje javnopravnih tijela za aktivnosti koje obavljaju kao javna tijela ako te aktivnosti mogu obavljati, kao njihovi konkurenti, i privatne osobe te ako bi njihovo neoporezivanje dovelo do znatnog narušavanja tržišnog natjecanja, ali one nemaju obvezu doslovno prenijeti taj kriterij u svoje nacionalno pravo niti odrediti količinska ograničenja za izuzeće od oporezivanja.

Tumačenje članka 4. stavka 5. trećeg podstavka Šeste direktive

- 25 Trećim pitanjem želi se utvrditi zahtijeva li se člankom 4. stavkom 5. trećim podstavkom Šeste direktive od država članica da u svoje porezno zakonodavstvo prenesu kriterij nezanemarivosti aktivnosti kao uvjet za oporezivanje javnopravnih tijela za aktivnosti navedene u Prilogu D direktivi i trebaju li u tu svrhu utvrditi prag ispod kojeg takva tijela ne podliježu porezu.
- 26 Treba napomenuti da time što gore navedena odredba utvrđuje da su javnopravna tijela u svakom slučaju porezni obveznici u pogledu aktivnosti navedenih u Prilogu D, pod uvjetom da one nisu zanemarive, ona nameće ograničenja načela izuzeća od oporezivanja takvih tijela, uz ona koja se odnose na aktivnosti koje obavljuju kao javna tijela, a koja proizlaze iz uvjeta utvrđenog prvim podstavkom te iz odstupanja utvrđenog drugim podstavkom u slučajevima kada bi neoporezivanje navedenih aktivnosti dovelo do znatnog narušavanja tržišnog natjecanja. Stoga se člankom 4. stavkom 5. trećim podstavkom želi osigurati da određene kategorije gospodarskih djelatnosti čija važnost proizlazi iz njihova područja nisu izuzete od PDV-a jer ih obavljuju javnopravna tijela samim time što su javna tijela.
- 27 Međutim, obveza oporezivanja javnopravnih tijela za aktivnosti navedene u Prilogu D direktivi nametnuta je državama članicama samo uz uvjet da nisu zanemarive. S obzirom na kontekst predmetne odredbe treba je tumačiti na način da države članice imaju pravo od obveznog oporezivanja izuzeti aktivnosti navedene u Prilogu D pod uvjetom da su zanemarive, ali nisu obvezne to učiniti. Stoga isto tako nisu dužne odrediti prag ispod kojeg ne podliježu porezu za predmetne aktivnosti.
- 28 Stoga na pitanje upućeno Sudu valja odgovoriti da članak 4. stavak 5. treći podstavak Šeste direktive treba tumačiti na način da državama članicama ne nameće obvezu da u svoje porezno zakonodavstvo prenesu kriterij nezanemarivosti kao uvjet za oporezivanje aktivnosti navedenih u Prilogu D.

Izravni učinak članka 4. stavka 5. Šeste direktive

- 29 Četvrtim pitanjem želi se utvrditi može li se javnopravno tijelo pozvati na članak 4. stavak 5. Šeste direktive kako bi se usprotivilo primjeni nacionalne odredbe na temelju koje ono podliježe PDV-u u pogledu aktivnosti koju obavlja kao javno tijelo, a koja nije navedena u Prilogu D Šeste direktive, ako neoporezivanje te aktivnosti ne može dovesti do znatnog narušavanja tržišnog natjecanja.
- 30 U skladu s ustaljenom sudskom praksom (vidjeti osobito presudu od 19. siječnja 1982., Becker, 8/81, Zb., str. 53.) kad god su odredbe direktive sadržajno gledajući bezuvjetne i dovoljno precizne, a provedbene mjere nisu donesene u propisanom roku, na te se odredbe može pozivati protiv bilo koje nacionalne odredbe koja nije u skladu s direktivom, odnosno u slučaju kada te odredbe definiraju prava koja pojedinci mogu isticati protiv države.
- 31 Valja utvrditi da članak 4. stavak 5. Šeste direktive ispunjava te kriterije jer su tijela i aktivnosti u pogledu kojih se primjenjuje pravilo neoporezivanja u toj odredbi jasno definirani. Javnopravna tijela, koja se u ovom kontekstu trebaju izjednačiti s privatnim osobama, stoga imaju pravo pozvati se na to pravilo u pogledu aktivnosti koje obavljuju kao javna tijela, a koje nisu navedene u Prilogu D direktivi.

- 32 Taj zaključak ne može pobiti ni činjenica da članak 4. stavak 5. drugi podstavak Šeste direktive propisuje obvezu oporezivanja aktivnosti čije bi neoporezivanje uzrokovalo znatno narušavanje tržišnog natjecanja. To ograničenje pravila neoporezivanja samo je uvjetno te, iako njegova primjena uključuje procjenu gospodarskih okolnosti, ta procjena nije izuzeta od sudskog nadzora.
- 33 Stoga na četvrtu pitanje valja odgovoriti da se javnopravno tijelo može pred nacionalnim sudom pozvati na članak 4. stavak 5. Šeste direktive kako bi se usprotivilo primjeni nacionalne odredbe na temelju koje ono podliježe PDV-u u pogledu aktivnosti koju obavlja kao javno tijelo, a koja nije navedena u Prilogu D Šestoj direktivi i čije neoporezivanje ne može uzrokovati znatno narušavanje tržišnog natjecanja.

Troškovi

- 34 Troškovi talijanske i nizozemske vlade te Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

odlučujući o pitanjima koja su mu rješenjima od 8. svibnja 1987. i 28. travnja 1988. uputili Commissione tributaria di secondo grado (Porezni sud drugog stupnja) i Commissione tributaria di primo grado di Piacenza (Porezni sud prvog stupnja u Piacenzi), odlučuje:

1. **Članak 4. stavak 5. prvi podstavak Šeste direktive treba tumačiti na način da aktivnosti koje se izvršavaju „u svojstvu javnih tijela” u smislu te odredbe jesu one koje obavljaju javnopravna tijela u okviru posebnog pravnog režima koji se na njih primjenjuje, ali ne uključuju aktivnosti koje ta tijela obavljaju pod istim pravnim uvjetima kao privatni gospodarski subjekti. Na svakoj je državi članici da odabere odgovarajuću zakonodavnu tehniku kako bi se u nacionalno pravo prenijelo pravilo izuzeća od oporezivanja koje je utvrđeno tom odredbom.**
2. **Članak 4. stavak 5. drugi podstavak Šeste direktive treba tumačiti na način da su države članice dužne osigurati oporezivanje javnopravnih tijela u pogledu aktivnosti koje obavljaju kao javna tijela ako te aktivnosti mogu obavljati, kao njihovi konkurenti, i privatne osobe te ako bi njihovo neoporezivanje moglo dovesti do znatnog narušavanja tržišnog natjecanja, ali one nemaju obvezu doslovno prenijeti taj kriterij u svoje nacionalno pravo niti odrediti količinska ograničenja za izuzeće od oporezivanja.**
3. **Članak 4. stavak 5. treći podstavak Šeste direktive treba tumačiti na način da državama članicama ne nameće obvezu da u svoje porezno**

zakonodavstvo prenesu kriterij nezanemarivosti aktivnosti kao uvjet za oporezivanje aktivnosti navedenih u Prilogu D.

- Javnopravno tijelo može se pozvati na članak 4. stavak 5. Šeste direktive kako bi se usprotivilo primjeni nacionalne odredbe na temelju koje ono podliježe PDV-u u pogledu aktivnosti koju obavlja kao javno tijelo, a koja nije navedena u Prilogu D Šestoj direktivi i čije neoporezivanje ne može uzrokovati znatno narušavanje tržišnog natjecanja.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 17. listopada 1989.

[Potpisi]

* Jezik postupka: talijanski